

[Anden næstformand.]

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 18. oktober, kl. 13 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmedlem Lis Møller.*
- 2) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Lis Møller.*
- 3) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af patentloven. (Teknologisk service).
- 4) *Første behandling af:*
Forslag til folketingsbeslutning om beretninger angående Nordisk Råds 19. og 20. session 1971 og 1972 samt første samling af 21. session 1973.

Mødet hævet kl. 16.32.

15. møde.

Torsdag den 18. oktober kl. 13.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmedlem Lis Møller.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Der som ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at den ønskede orlov meddeles fra og med den 4. november d.å. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Lis Møller.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Der som ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at stedfortræderen indkaldes. (Ophold). Det er vedtaget. Stedfortræderen vil herefter blive indkaldt som midlertidigt

medlem af folketinget fra og med den 4. november d.å.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af patentloven. (Teknologisk service).

(Lovforslaget (nr. 24) findes i tillæg A. sp. 455, fremsættelsen i tidenden sp. 325).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Lone Nielsen: Dette lovforslag må vel ses i forbindelse med især loven om teknologisk servicevirksomhed, som vi sidste år vedtog.

Lovforslaget gør det muligt for dansk erhvervsliv at udnytte patentdirektoratets ekspertise i forbindelse med en eventuel patentansøgning, og vel især hvor der ikke umiddelbart er tale om en patentansøgning, men hvor en virksomhed f.eks. ønsker undersøgelser her eller i udlandet i forbindelse med en opfindelse. Kort sagt, der er tale om her, at dansk erhvervsliv kan modtage teknologisk service fra patentdirektoratet, og det hilser vi i socialdemokratiet med tilfredshed. Vi finder, at det er vigtigt for dansk industri, at de ressourcer, vi har på dette område, udnyttes.

Som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er det vigtigt at understrege, at det nyligt startede teknologiråd bør samarbejde tæt med patentdirektoratet, sådan at erhvervsvirksomhederne bliver opmærksomme på, hvilken service der her stilles til rådighed.

Som vi var inde på under debatten om lovforslaget om teknologisk servicevirksomhed, er det ofte små og mellemstore virksomheders problem, at de ikke er klar over, hvilken service der kan tilbydes, og derfor er det så vigtigt, at teknologirådet i sit PR-arbejde også gør industrien opmærksom på patentdirektoratets fremtidige servicevirksomhed. Det, der har særlig interesse for erhvervslivet i Danmark, er som nævnt oplysninger om udviklingen på de konkurrerende markeder, især gennem det omfattende skriftlige materiale, patentdirektoratet er i besiddelse af.

Jeg skal også med glæde erklære mig tilfreds med, at denne servicevirksomhed, som stilles til rådighed for dansk industri, økono-

[Lone Nielsen.]

misk kan hvile i sig selv, dvs. at det ikke medfører øgede udgifter for staten.

Med disse få bemærkninger skal jeg på socialdemokratiets vegne anbefale lovforslaget til gennemførelse.

Mads Eg Damgaard: Det er vigtigt for dansk erhvervsliv hurtigt at kunne få klarhed over, om det projekt, man arbejder med, er relevant på den måde, at der ikke i forvejen er et lignende projekt i gang eller måske allerede patenteret, så det er retsgyldigt. Det koster mange penge at udvikle de forskellige produkter, som vi også her i landet fremstiller, og især for de små virksomheder kan en sådan konsulentbistand være meget nyttig.

Jeg har spekuleret lidt på, hvorfor der skal en særlig lov til, eftersom det efter den lov, vi vedtog i sidste samling om teknologisk service, er de samme folk, der skal administrere også dette vedhæng, som det i virkeligheden er til de love, vi har på dette område. Det skal til forskel fra de andre love om teknologisk service hvile i sig selv i den forstand, at virksomhederne skal betale omkostningerne herved. Jeg tror ikke, det bliver så forfærdelig store omkostninger. Skal man have undersøgt i hele verden, om der i forvejen er indsendt patentansøgninger om et lignende produkt, kan det dog godt blive forholdsvis kostbart for de forskellige virksomheder.

Det konservative folkeparti er interesseret i lovforslaget i øvrigt, og vi mener, vi i udvalget skal se lidt nøjere på, om man kan samarbejde om disse ting inden for EF. Hvis vort medlemskab af EF kan hjælpe vort lille land i disse somme tider meget vigtige sager, hvor det kan dreje sig om, at danske patenter er gået for nær fra de forskellige større landes side, kan man kun være tilfreds. Jeg regner med, at vi i udvalget kan se nærmere på dette og få forskellige oplysninger af vore respektive repræsentanter inden for EF.

Med disse ord kan jeg anbefale lovforslaget foreløbig til behandling i udvalget.

Lennart Larson: I sin fremsættelse af lovforslaget om ændring af patentloven kommer handelsministeren ind på, at vi her i landet kun i ringe grad har naturlige res-

sourcer til udnyttelse i industriproduktionen, samt at dansk industri både på det udenlandske og det indenlandske marked er ude for en ofte hård konkurrence. Jeg tror også, at handelsministeren her kunne have tilføjet, at vores erhvervsliv er udsat for en meget hård konkurrence også igennem vores høje omkostningsniveau; det får vi desværre bekræftet den ene dag efter den anden i dagspressen. Derfor må ethvert initiativ, der kan fremme udviklingen inden for dansk erhvervsliv og specielt her inden for dansk industri, hilses med glæde.

Det gælder også dette lovforslag, som er et led i de senere års lovgivning. Jeg er derfor enig med handelsministeren, når han siger, at det er af stor vigtighed, at industrivirksomhederne kan følge konkurrentens fremskridt op og sikre sig imod at krænke andres patenter.

Det er en kendsgerning, at vi her i landet oversvømmes af udenlandske patentansøgninger, og at det på længere sigt kan blive meget farligt for vores erhvervsliv og gøre os til en nation af underleverandører og licenstagere. I årene 1966-69 er der her i landet udstedt i alt 10.413 patenter, hvoraf 1.410 var af dansk oprindelse. Jeg må derfor understrege, at industrien har et udtalt behov for denne service.

Jeg vil heller ikke undlade at bemærke, at det her som ved anden lovgivning — som også den tidligere ordfører var inde på — vedrørende erhvervslivet er det gennemgående princip, at den skal hvile i sig selv, dvs. betales af brugerne.

Der vil også ske en forbedring igennem rationalisering inden for patentområdet, idet vi automatisk bliver deltagere i Europapatentordningerne og derved bliver deltagere i omfattende internationale ordninger. Det er også væsentligt, at vi her får en letelse i den nye servicefunktion, der nu opstår, samtidig med at vilkårene for dansk erhvervsliv skærpes gennem det udvidede marked. Det er af stor betydning, at denne nye funktion udøves i snæver kontakt med det nyoprettede teknologiråd. Herved får rådet nemlig en mulighed for fremover at opbygge den mest effektive totale servicestruktur til gavn for erhvervslivet.

Det er ligeledes af yderste vigtighed, at både handelsministeren og patentdirektoratet til enhver tid vil være lydhør over for de

[Lennart Larson.]

ønsker, man måtte have fra erhvervslivets side, og at ordningen vil blive tilrettelagt i nøje samarbejde med de interesserede erhvervsgrøner og organisationer.

Jeg skal på venstres vegne anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Gerda Tosti Nielsen: Det forekommer indlysende rigtigt at gennemføre dette lovforslag som en forlængelse af loven om udviklingsfonden fra 1970 og loven om teknologisk service her fra foråret 1973. Under de forudsætninger, som fremgår af de meget omfattende bemærkninger til lovforslaget, vil jeg gerne fremhæve, at det er vigtigt, at det sker i nært samarbejde med teknologirådet for at opnå den bedste udnyttelse, og vi er tilfreds med, at princippet om, at ordningen skal hvile i sig selv, også bliver fulgt på dette område.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at erhvervslivet er meget interesseret i ordningen, og at erhvervslivet og de øvrige interesserede parter i øvrigt er orienteret og også kommer med i selve tilrettelæggelsen af ordningen. Det kan vi også tiltræde.

Senere i bemærkningerne nævner ministeren, at der også kan indgå arbejde med andre institutioner, og derved forstår jeg offentlige institutioner bl.a., idet ministeren nævner f.eks. de tekniske biblioteker. Det må jo nok forudsætte visse aftaler med andre ministerier, hvorunder disse institutioner hører. For tekniske bibliotekers vedkommende erindrer jeg, at man tidligere har været i en kritisk situation netop på et område, der vedrører dette lovforslag, idet man sidste år var i økonomiske vanskeligheder og derfor ude af stand til at opretholde sin bestand af tidsskrifter. Det må være rimeligt, at der træffes visse aftaler, sådan at der kan være en kontinuitet i de institutioner, som man i øvrigt vil forbinde sig med, så man ikke skal komme ud for et afbræk i et grundlag, der er naturligt for, at dette kan gennemføres effektivt.

Så vil jeg gerne være sikker på, at ordningen også bliver helt effektiv på de mindre virksomheder, at den konsulentbistand, der er til rådighed, dækker fuldt ud efter dette lovforslag.

Jeg vil også gerne fremhæve, at jeg finder det meget væsentligt, at der kommer en til-

strækkelig udførlig og omfattende information omkring denne lovgivning, sådan at alle, der kan have gavn af ordningen, bliver bekendt med den, og det ville måske også være rimeligt, om en bredere information om denne lovgivning i det hele taget i højere grad indgik i de tekniske og de erhvervsorienterede uddannelser, sådan at de unge mennesker, når de går ud i erhverv, er fuldt orienteret om, hvordan lovgivningen virker på de forskellige områder, som de kan være interesseret i. Der synes at mangle en hel del her.

Jeg kan på det radikale venstres vegne tilsige velvillig behandling af lovforslaget og vil gerne i udvalget have lejlighed til at rejse flere tekniske spørgsmål.

Poul Dam: Jeg mener, at den udvidelse af patentdirektoratets virksomhed, der her foreslås, er udtryk for en rationel udnyttelse af den sagkundskab og det materiale, der er samlet i patentdirektoratet, og vi kan tilsige lovforslaget en velvillig behandling.

Handelsministeren (Erling Jensen): Må jeg takke for en overordentlig velvillig behandling fra alle partiers side af dette lovforslag, der i sin formulering er overmåde beskedent, men som i sit indhold følger den teknologiske service fra samfundets side over for alle virksomhedsarter godt op.

Over for fru Lone Nielsen skal jeg bekræfte, at det forekommer også os væsentligt, at det nye teknologiråd og det nye sekretariat for teknologirådet, der lige i disse dage har indledt sin virksomhed, får mulighed for at bidrage stærkt til den information om disse muligheder, som er så afgørende for anvendelsen. Jeg vil også gerne i det hele bekræfte, at denne information er os overordentlig magtpåliggende både over for større og mindre virksomheder.

Jeg tror, fru Gerda Tosti Nielsen har ret, når hun siger, at vi nok skal lære allerede i undervisningssituationen at oplyse om de muligheder, det offentlige stiller til rådighed med hensyn til erhvervsfremmende og teknologisk service, for vi må erkende, at vi alt for ofte støder på situationer, hvor manglende kendskab til disse muligheder har været til skade for en virksomheds udvikling.

I den forbindelse vil jeg gerne takke fru Gerda Tosti Nielsen for hendes markering af

[Handelsministeren.]

sammenhængen med både loven om fondet til fremme af teknisk og industriel udvikling og loven om teknologisk service. Det er et bevidst forsøg på at udstrække den teknologiske service til alle tænkelige områder, samfundet har indflydelse på.

Jeg skal også bekræfte over for fru Gerda Tosti Nielsen, at det er tanken at stille den ekspertise, patentdirektoratet råder over, til rådighed ikke bare for private virksomheder, men også for offentlige institutioner, for anden offentlig servicevirksomhed, således at man kan lægge anstrengelserne sammen i stedet for at skulle begynde forfra hver for sig. Jeg går ud fra, at sådanne aftaler vil blive truffet også igen på rent forretningsmæssig basis, men gerne med så lang sigt, at man kan være tryk for deres anvendelse.

Endelig vil jeg godt sige, at når det drejer sig om mindre virksomheder, skulle netop chancen for på rimelig måde at kunne bruge et her i landet værende anerkendt apparat være en kolossal fordel. Hvis ikke vi skabte denne mulighed, havde vi allerede derved, altså ved ligesom at skubbe problemet fra os hen til det øvrige Europa, voldt skade over for den mindre virksomhed set i forhold til den større.

Hr. Mads Eg Damgaard havde en enkelt bemærkning om denne lovgivnings sammenknytning med patentloven i stedet for med teknologiloven, og jeg vil gerne understrege, at baggrunden herfor er, at det er patentområdet, der udvides. Derfor er det også rigtigt, at denne udvidelse sker i selve patentloven, også for at understrege den selvstændighed, der er knyttet til patentarbejdet. Men samtidig understreger vi netop, som det er sagt fra alle sider, i bemærkningerne den snævre sammenhæng med den øvrige teknologiske service og med teknologirådets mere udadvendte virksomhed også på dette område.

Jeg kan over for hr. Mads Eg Damgaard bekræfte det, som også hr. Lennart Larson nævnte, at i EF-regie er der netop et sådant

intimt patensamarbejde på vej, som tager en række opgaver i de kommende år fra vort hjemlige patentdirektorat, hvorved der netop gives plads for anvendelse af den alsidige ekspertise, der stadig er behov for på det serviceområde, vi nu anbefaler gennemført.

Endelig takker jeg hr. Lennart Larson og hr. Poul Dam for deres tilslutning, og jeg skal specielt til hr. Lennart Larson sige, at også vi mener, at det er et rigtigt princip, vi har knæsat gennem årene, at sådanne serviceydelser, der stilles til rådighed for det offentlige med henblik på et økonomisk udbytte i virksomheden, skal betales af disse virksomheder, således at ordningerne hviler i sig selv, når goderne fra ordningerne udelukkende kommer virksomhederne selv til gode.

Endelig skal jeg bekræfte, at det er vor hensigt at være overordentlig lydøre over for erhvervenes ønsker om andre anvendelsesmuligheder end lige netop dem, vi har stillet op. Vi har forsøgt en eksemplifikation, ikke en udtømmende redegørelse for, hvad den nye serviceordning vil kunne nyttes til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtages uden afstemning.

Anden næstformand (Hanne Budtz): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om beretninger angående Nordisk Råds 19. og 20. session 1971 og 1972 samt første samling af 21. session 1973.

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. II) findes i tillæg B. sp. 61 i betænkning og indstilling fra udvalget).